

K ŽIVOTNÍMU JUBILEU ČLENA KORESPONDENTA ČSAV JOSEFA LINHARTA

Dne 1. 12. 1987 se dožívá významného životního jubilea — 70 let — významný český psycholog, člen korespondent ČSAV, profesor Univerzity Karlovy, PhDr. Josef Linhart, DrSc.

Život a dílo J. Linharta jsou naší odborné veřejnosti dostatečně známy; přesto však považujeme za potřebné připomenout několik nejdůležitějších údajů z jubilantova životopisu.

J. Linhart se narodil 1. prosince 1917 v dělnické rodině ve Rtyni v Podkrkonoší. Po absolvování trutnovského gymnázia pokračoval ve studiu na Filozofické fakultě UK v Praze, kde vstoupil v roce 1938 do odbočky Kostufry v Hlávkových studentských koležích a stal se tak členem KSČ. Po obsazení českých zemí německou admádou byl J. Linhart spolu s dalšími studenty internován v koncentračním táboře Sachsenhausen; přesto však po propuštění z vězení pokračoval v odbojové činnosti. Za aktivní účast v odboji obdržel J. Linhart řadu vyznamenání, mj. Válečný kříž 1939, Vyznamenání za zásluhy v boji proti fašismu atd.

Po dokončení studií, přerušovaných válkou, získal J. Linhart v roce 1947 doktorát filozofie, v roce 1951 se na Pedagogické fakultě UK habilitoval prací „Vliv prostředí a výchovy na duševní vývoj dítěte“ a prošel postupně několika vědeckými pracovišti. V roce 1955 byl jmenován profesorem a od roku 1959 pracoval jako vedoucí vědecký pracovník v oddělení pedagogické psychologie v Pedagogickém ústavu ČSAV.

J. Linhart byl také jedním ze zakladatelů Psychologického ústavu ČSAV v roce 1967; v roce 1970 byl jmenován ředitelem ústavu. V této funkci působil až do r. 1979.

Kromě výše uvedených aktivit vykonával J. Linhart i řadu dalších funkcí: působil jako předseda vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie, jako vedoucí katedry psychologie na pražské filozofické fakultě, dlouhá léta pracoval — a dosud pracuje — jako člen redakční rady časopisu Československá psychologie, přičemž po několika let byl i jejím předsedou. J. Linhart stál i u zrodu dnes již ve vědeckém světě velmi známých „pražských konferencí“, které významně přispívají k prohloubení mezinárodních vědeckých kontaktů.

Velmi rozsáhlá je i publikační činnost jubilanta. Práce jako „Činnost a poznávání“, „Základy psychologie učení“, „Proces a struktura lidského učení“, „Vývoj vědomí člověka a společnost“ či spolu s kolektivem autorů napsaná vysokoškolská učebnice „Základy obecné psychologie“ se staly součástí základního fondu československé psychologické literatury.

Vědecké i pedagogické výsledky J. Linharta přispěly k výchově několika generací československých psychologů a významně se zasloužily i o propagaci československé vědy v zahraničí. Přejeme proto jubilantovi do dalších let pevné zdraví, osobní spokojenost a mnoho dalších pracovních úspěchů.

Redakční rada

STO LET OD ÚMRTÍ GUSTAVA FECHNERA (1801—1887)

Gustav Theodor Fechner bývá vzhledem k svému průkopnickému dílu „Elemente der Psychophysik“ publikovaném v r. 1860 nazýván otcem psychofyziky, sám však v předmluvě k uvedené knize*) označuje takto svého předchůdce a do jisté míry učitele, fyziologa E. H. Webera, jehož empirické údaje ve své práci rovněž použil. Zákon vyjadřující vztah mezi podnětem a počítkem, který sám

matematicky formuloval, pak nazval Weberových zákonem.

Rozmanité Fechnerovo dílo zajímavě charakterizuje nejen jeho jako vědce a člověka, ale i bouřlivý ideový ruch rozporuplné doby, v níž žil. Narodil se v malé vesničce v jihozápadním Německu (Sasku) nedaleko slezských hranic v rodině duchovního. V 16 letech byl přijat v Lipsku, kde pak prožil celý svůj život, na lékařskou fakultu. Stal se bakalářem, doktorské zkoušky však nesložil s odůvodněním, že by jej opravňovaly k praktické lékařské činnosti, o níž se nic ne naučil. Jeho první práce jsou satirické útoky proti tehdejší medicíně, které napsal pod pseudonymem Dr. Mises. Jeho první publikace vůbec karikuje používání jodu jako všeléku. Další vydaná v roce 1825 pojednává o „srovnávací anatomii

*) G. Fechner Elements of Psychophysics (with Introductions by E. G. Boring and H. E. Adler) Holt, Reinhart and Winston, N. Y. 1966, 286 pp.